

Dokument ze zasedání

A8-0045/2019

30.1.2019

ZPRÁVA

o provádění směrnice 2009/128/EC o udržitelném používání pesticidů
(2017/2284(INI))

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

Zpravodajka: Jytte Guteland

Zpravodajka (*):
Sofia Ribeiro, Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova

(*): Přidružený výbor – článek 54 jednacího řádu

OBSAH

	Strana
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ – SHRNUKÍ FAKT A ZJIŠTĚNÍ	3
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	7
STANOVISKO VÝBORU PRO ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA	23
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	30
JMENOVIKÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	31

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ – SHRNUTÍ FAKT A ZJIŠTĚNÍ

Souvislosti

Sejmý akční program pro životní prostředí stanoví cíl, aby používání přípravků na ochranu rostlin nemělo do roku 2020 žádné škodlivé účinky na lidské zdraví ani nepříjemné dopady na životní prostředí a aby tyto přípravy byly používány udržitelným způsobem.

Používání pesticidů plní v evropské zemědělské produkci důležitou funkci, neboť udržují rostliny zdravé a brání jejich zničení chorobami a napadení škůdci. Pesticidy používané na plodiny však mohou vyplavováním a odtoky unikat do půdy a povrchových vod nebo do vod podzemních, což může negativně ovlivnit jiné než cílové druhy v suchozemských i vodních ekosystémech a má dopad na funkci stanovišť a podílí se na úbytku biologické rozmanitosti, včetně masivního snižování populací hmyzu. Rovněž to ovlivňuje tvorbu a složení půdy a dostupnost čisté pitné vody. Rezidua pesticidů v potravinách mohou také představovat riziko pro lidské zdraví, zatímco rezidua v krmivech ohrožují zdraví zvířat a mohou se dostat do potravinového řetězce. Zvláštní obavy se objevily ohledně dopadů expozice lidí vůči pesticidům s vlastnostmi vyvolávajícími narušení činnosti endokrinního systému na zdraví a souvisejících nákladů spojených s lidským zdravím. Další obavy o lidské zdraví se týkají neurotoxicity např. insekticidů a biocidů, které mohou mít dopad na činnost mozku, zejména pokud k expozici dojde během vývoje plodu.

Současná závislost na pesticidech, které jsou hlavními prostředky kontroly škodlivých organismů, není zjevně slučitelná s udržitelným zemědělstvím, neboť dlouhodobé používání pesticidů často vede k tomu, že se škůdci stanou rezistentními. Negativním vedlejším účinkem jejich používání je hubení prospěšných organismů, které hrají důležitou úlohu v prevenci výskytu škůdců a často způsobují prudké šíření sekundárních škůdců. Oba faktory mohou vyústit k většímu používání pesticidů a vzniká tak negativní spirála. Pesticidy také ničí biologickou rozmanitost zemědělské krajiny a vyčerpávají zemědělskou půdu, jež má zásadní význam pro udržitelnou produkci potravin. V poslední zprávě¹ o statistice pesticidů Evropská komise uznává, že „pesticidy jsou jednou z příčin znečištění a mají přímý účinek zejména na stav biologické rozmanitosti, vodní zdroje a půdu“. Současně zpráva, kterou v roce 2017 vypracoval zvláštní zpravodaj OSN pro právo na potraviny², zdůrazňuje negativní dopad používání pesticidů na lidská práva, lidské zdraví (pracovníky, jejich rodiny, okolní osoby, rezidenty a spotřebitele) a životní prostředí. Ve zprávě se rovněž konstatuje, že intenzivní zemědělství založené na používání pesticidů nepomohlo omezit hlad ve světě, ale spíše přispělo ke zvýšení spotřeby potravin a plýtvání potravinami v průmyslových zemích.

Od roku 1996 se používání pesticidů v Evropě neustále zvyšuje a navzdory intenzivní diskusi o udržitelnosti zemědělství a navzdory tomu, že byly na trh uvedeny pesticidy, které lze používat v malých dávkách, se používání pesticidů v posledních letech v průměru nesnížilo. Celkový objem ročního prodeje v EU činil v roce 2015 400 000 tun pesticidů, přičemž převážná většina je používána v zemědělství.

Provádění směrnice

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES o udržitelném používání pesticidů

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0109&from=CS>

² <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G17/017/85/PDF/G1701785.pdf?OpenElement>

stanoví řadu opatření za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů v EU snížením rizik a omezením vlivu používání pesticidů na lidské zdraví a životní prostředí a podporou zavedení integrované ochrany rostlin a alternativních přístupů nebo postupů, jako jsou nechemické alternativy pesticidů.

Členské státy přijmou podle článku 4 směrnice národní akční plány, které budou obsahovat kvantitativní úkoly, cíle, opatření a harmonogramy pro snížení rizik a omezení dopadů používání pesticidů a s cílem podpořit vývoj a zavádění integrované ochrany rostlin a alternativních přístupů nebo postupů, aby se snížila závislost na používání pesticidů. Součástí národních akčních plánů jsou navíc také ukazatele pro sledování používání pesticidů obsahujících účinné látky vzbuzující zvláštní obavy, zejména pak v případě, že jsou k dispozici alternativy. Členské státy v těchto plánech uvedou, jakým způsobem budou provádět opatření podle článků 5 až 15 směrnice.

Dne 10. října 2017 Evropská komise v souladu s požadavky na podávání zpráv podle čl. 4 odst. 3 a článku 16 směrnice zveřejnila svou zprávu o národních akčních plánech členských států a o pokroku při provádění směrnice 2009/128/ES o udržitelném používání pesticidů.

Zpravodajka vítá hodnotící zprávu Komise, současně však vyjadřuje hluboké znepokojení z nedostatečného provádění ustanovení směrnice ve většině členských států. Je zjevné, že v oblasti kontrol postřikovacích zařízení a vytváření školicích kurzů a systémů certifikace týkajících se nejlepšího způsobu postřikování bylo dosaženo určitého pokroku. Velmi malého pokroku však bylo dosaženo v podpoře zavádění alternativních postupů, které mají klíčový význam pro zajištění skutečného snížení závislosti na pesticidech. Podle Evropské agentury pro životní prostředí je poptávka EU po pesticidech v posledních letech téměř stabilní¹, což by mohlo naznačovat, že rizika pesticidů pro lidi a životní prostředí zůstávají beze změny, přestože jsou podle směrnice o udržitelném používání pesticidů prováděny národní akční plány.

21 členských států oznámilo, že stanovily cíle pro snižování rizika pesticidů, a devět členských států přijalo cíle pro omezení používání pesticidů, přičemž některé státy stanovily cíle jak pro snížení rizika, tak i omezení používání. Pouze pět členských států stanovilo měřitelné cíle na vysoké úrovni, čtyři státy pak cíl snižování rizik (Belgie, Dánsko, Řecko a Německo) a jeden (Francie) cíl omezení používání. Členské státy musí své národní akční plány přezkoumat nejméně jednou za pět let a v případě potřeby je na základě tohoto přezkumu aktualizovat. Přezkum národních akčních plánů a jejich následnou revizi však dosud provedly bohužel pouze Francie a Litva.

Zpravodajka vyjadřuje politování nad nesouladem národních akčních plánů a převažujícím nedostatkem kvantitativních úkolů, cílů, opatření a harmonogramů pro různé oblasti, bez nichž nelze zhodnotit pokrok v celé EU. Řada národních akčních plánů je zaměřena na školení uživatelů pesticidů nebo na pravidla zkoušek zařízení, postrádají však podrobné informace o ochraně konkrétních ekosystémů a pitné vody. Většina akčních plánů navíc neuvádí, jakým způsobem se plnění úkolů nebo cílů bude měřit. Mnoho členských států zavedlo opatření, která mají zajistit, aby pesticidy nekončily ve vodních tocích, včetně úprav zařízení a finančních pobídek pro zemědělce, kteří vytvářejí ochranná pásma, jejichž rozsah je zpravidla velmi omezený a jejich cíle příliš nízké.

¹ <https://www.eea.europa.eu/airs/2017/environment-and-health/pesticides-sales>

Zpravodajka zcela souhlasí s hlavním závěrem zprávy, a sice že členské státy musí konečně určit hlavní cíle a kvantifikovatelné cíle v oblasti omezení používání pesticidů, přičemž se domnívá, že zvláštní pozornost je třeba věnovat sledování škod na životním prostředí a zdraví způsobených pesticidy, zlepšování kvality vody, zachování biologické rozmanitosti a její podpoře a upřednostňování zásad integrované ochrany rostlin v evropském zemědělství. Cílem integrované ochrany rostlin je udržet používání pesticidů a jiných forem zásahu na úrovních, které lze z hospodářského a ekologického hlediska odůvodnit a které snižují či minimalizují rizika pro lidské zdraví nebo životní prostředí a současně upřednostňují fyzické, nechemické a udržitelné biologické metody ochrany plodin a potlačení škůdců. Členské státy však bohužel dosud nepřevedly zásady integrované ochrany rostlin v normativní kritéria, která lze hodnotit, ale považují tuto ochranu především za nástroj vzdělávání zemědělců, přičemž nezavedly žádnou jinou metodu hodnocení souladu se zásadami této ochrany. Integrovaná ochrana rostlin je základním stavebním prvkem směrnice, a proto je obzvláště znepokojující, že členské státy dosud nestanovily jasné cíle a nezajistily jejich naplňování. Integrovaná ochrana rostlin má jako metoda ochrany spotřebitelů a životního prostředí před škodlivými účinky pesticidů značný nevyužitý potenciál a je nezbytné, aby členské státy začaly tento soubor nástrojů používat co nejdříve tím, že jím konvenční používání pesticidů nahradí a případně zajistí vhodné systémy pobídek, jimiž podpoří zavádění metodik integrované ochrany rostlin.

Zpravodajka pevně věří v udržitelné zemědělství, které upřednostňuje prevenci, nechemické metody, biologické kontroly a výrobky představující nízké riziko. Větší dostupnost alternativ konvenčních výrobků, např. přípravků na ochranu rostlin představujících nízké riziko, současně přispívá k udržitelnému zemědělství a k rozšíření souboru nástrojů zemědělců o více možností ochrany rostlin. Je zapotřebí výzkumu a inovací, aby bylo možné rozvíjet alternativní možnosti ochrany před stávajícími a budoucími škůdci, které sníží závislost na pesticidech anebo nabídnou možnosti ochrany rostlin s nižším rizikovým profilem nebo novými způsoby činnosti.

Zpravodajka věří, že nejlepší cestou, jak zajistit úplné a seriózní provedení směrnice o udržitelném používání pesticidů, je co nejširší začlenění cílů směrnice do společné zemědělské politiky (SZP) EU v nadcházející reformě. Zásadní význam pro zajištění pokroku v provádění směrnice má začlenění cílů omezení používání pesticidů a dalších zásad integrované ochrany rostlin do modelu realizace společné zemědělské politiky. Stávající „opatření ekologizace“ SZP měla dosud malý pozitivní dopad v místě a zajištění podmíněnosti směrnice s modernizovanou SZP, jejímž hlavním rysem je udržitelnost, může vést ke skutečně hospodářsky životaschopnému a sociálně odpovědnému evropskému zemědělství šetrnému k životnímu prostředí.

Zpravodajka by ráda zdůraznila, že u řady pesticidů existuje podezření nebo bylo potvrzeno, že působí jako endokrinní disruptory. Navzdory tomu jsou v celé Evropě široce dostupné a používané. Tyto látky by na základě nedávno přijatých kritérií měly být určeno co nejdříve a pesticidní přípravky obsahující endokrinně aktivní látky by neměly být uváděny na trh.

Zpravodajka považuje za znepokojující, že i přes jednoznačnou povinnost stanovenou v článku 15 směrnice Komise dosud nepředložila harmonizované ukazatele rizika, které by zajistily, že pokrok dosažený v oblasti snižování rizika a nepříznivých dopadů používání pesticidů na lidské zdraví a životní prostředí může být náležitě měřen a srovnáván napříč všemi členskými státy.

Závěry

Zpravodajka je přesvědčena, že je zapotřebí dalšího úsilí jak na úrovni EU, tak i vnitrostátní úrovni, aby bylo zajištěno účinné provádění směrnice. Čím dál tím víc je zřejmé, že občané jsou v rostoucí míře znepokojeni a chtějí, aby zemědělci snížili závislost na pesticidech, což dokládá nedávná úspěšná evropská občanská iniciativa zaměřená na zákaz glyfosátu, jež získala více než 1,3 milionu podpisů v celé Evropě za méně než šest měsíců.

Evropská komise musí uznat svou úlohu strážkyně práva EU a postupovat proti zjevnému nedodržování předpisů ze strany více členských států. Je nezbytné, aby Komise zasáhla v případě neplnění nebo nejasnosti opatření, jakož i tehdy, nejsou-li výjimky odůvodněné nebo překračují-li rámec stanovený směrnicí. V rámci činností monitorování by Komise navíc neměla pouze posuzovat soulad se směrnicí, ale měla by se zaměřit i na to, jak dosáhnout lepších celkových environmentálních výsledků týkajících se půdy, vody a biologické rozmanitosti. Komise musí pokročit v jednáních se zainteresovanými stranami a členskými státy a vypracovat harmonizované ukazatele rizika, aby bylo možné získat srovnatelný a jasný soubor údajů a provést spolehlivé hodnocení pokroku.

Členské státy musí v otázce ochrany lidského zdraví a životního prostředí zaujmout proaktivní postoj a plnit své zákonné povinnosti vyplývající z práva EU a naplňovat očekávání evropských občanů. Členské státy musí přijmout všechna nezbytná opatření na podporu a ke stimulaci ochrany před škodlivými organismy s nízkými vstupy pesticidů, přičemž dle možnosti upřednostní nechemické metody, aby profesionální uživatelé pesticidů přešli na postupy a přípravky, které jsou k dispozici pro daný problém spojený se stejným škodlivým organismem, avšak představují nejnížší riziko pro lidské zdraví a životní prostředí.

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o provádění směrnice 2009/128/EC o udržitelném používání pesticidů (2017/2284(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů¹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 ze dne 29. dubna 2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS⁵; s ohledem na posouzení provádění nařízení na evropské úrovni a na jeho příslušné přílohy zveřejněné výzkumnou službou Evropského parlamentu (EPRS) v dubnu 2018,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009⁶,
- s ohledem na směrnici Rady 98/24/ES ze dne 7. dubna 1998 o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci⁷ a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/37/ES ze dne 29. dubna 2004 o ochraně

¹ Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 71.

² Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 7.

³ Úř. věst. L 70, 16.3.2005, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 136, 29.5.2007, s. 3.

⁵ Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1.

⁶ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 608.

⁷ Úř. věst. L 131, 5.5.1998, s. 11.

zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí biologickým činitelům při práci¹,

- s ohledem na směrnici Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (směrnice o přírodních stanovištích)² a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků³,
- s ohledem na směrnici Rady 98/83/ES ze dne 3. listopadu 1998 o jakosti vody určené k lidské spotřebě⁴,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky⁵,
- s ohledem na směrnici Komise 2009/90/ES ze dne 31. července 2009, kterou se podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES stanoví technické specifikace chemické analýzy a monitorování stavu vod⁶,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/127/ES ze dne 21. října 2009, kterou se mění směrnice 2006/42/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru⁷,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/39/EU ze dne 12. srpna 2013, kterou se mění směrnice 2000/60/ES a 2008/105/ES, pokud jde o prioritní látky v oblasti vodní politiky⁸,
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 (COM(2018) 0392),
- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise s názvem „Zemědělství a udržitelné nakládání s vodou v EU“ (SWD(2017)0153),
- s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 12. července 2006 s názvem „Tematická strategie pro udržitelné používání pesticidů“ (COM(2006)0373 - SEC(2006)0894 - SEC(2006)0895 - SEC(2006) 0914)⁹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. června 2016 o podpoře inovací a hospodářského

¹ Úř. věst. L 229, 29.6.2004, s. 23.

² Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7.

³ Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7.

⁴ Úř. věst. L 330, 5.12.1998, s. 32.

⁵ Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁶ Úř. věst. L 201, 1.8.2009, s. 36.

⁷ Úř. věst. L 310, 25.11.2009, s. 29.

⁸ Úř. věst. L 226, 24.8.2013, s. 1.

⁹<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52006DC0372>

rozvoje v rámci budoucího řízení evropských zemědělských podniků¹ ,

- s ohledem na své usnesení ze dne 7. června 2016 o technologických řešeních v oblasti udržitelného zemědělství v EU² ,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. února 2017 o biologických pesticidech představujících nízké riziko³ ,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. října 2017 o návrhu prováděcího nařízení Komise, kterým se v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh obnovuje schválení účinné látky glyfosát a mění příloha prováděcího nařízení (EU) č. 540/2011⁴ ,
- s ohledem na své usnesení ze dne 1. března 2018 o vyhlídkách a výzvách pro odvětví včelařství EU⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2018 o provádění nařízení o přípravcích na ochranu rostlin (ES) č. 1107/2009⁶,
- s ohledem na probíhající posouzení provádění na evropské úrovni týkající se směrnice 2009/128/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů, a na zprávu zveřejněnou výzkumnou službou Evropského parlamentu (EPRS) dne 15. října 2018,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o statistice pesticidů⁷ a na zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění uvedeného nařízení (COM(2017)0109),
- s ohledem na zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o statistice pesticidů (COM(2017)0109),
- s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora z roku 2014 s názvem „Začlenění cílů vodní politiky EU do SZP: částečný úspěch“ ,
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 10. října 2017 o národních akčních plánech členských států a o pokroku při provádění směrnice 2009/128/ES o udržitelném používání pesticidů (COM(2017)0587),
- s ohledem na souhrnnou zprávu z října 2017, kterou vypracovalo Generální ředitelství Komise pro zdraví a bezpečnost potravin (GR SANTE) o provádění opatření členských států k dosažení udržitelného používání pesticidů podle směrnice 2009/128/ES⁸,

¹ Úř. věst. C 86, 6.3.2018, s. 62.

² Úř. věst. C 86, 6.3.2018, s. 51.

³ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 184.

⁴ Úř. věst. C 346, 27.9.2018, s. 117.

⁵ Přijaté texty, P8_TA(2018)0057.

⁶ Přijaté texty, P8_TA(2018)0356.

⁷ Úř. věst. L 324, 10.12.2009, s. 1

⁸ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=114

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 22. listopadu 2016 nazvané „Další kroky k udržitelné evropské budoucnosti: evropské úsilí v oblasti udržitelnosti“ (COM(2016)0739),
 - s ohledem na sedmý akční program pro životní prostředí¹,
 - s ohledem na zprávu, kterou v roce 2017 vypracoval zvláštní zpravodaj OSN pro právo na potraviny v souladu s rezolucemi Rady pro lidská práva 6/2, 31/10 a 32/8²,
 - s ohledem na „prováděcí plán pro zvýšení dostupnosti přípravků na ochranu rostlin představujících nízké riziko a urychlení provádění integrované ochrany proti škůdcům v členských státech“ vypracovaný odbornou skupinou pro udržitelnou ochranu rostlin, jež schválila Rada dne 28. června 2016³,
 - s ohledem na usnesení francouzského Senátu ze dne 19. května 2017 o omezení používání pesticidů v Evropské unii⁴,
 - s ohledem na vědeckou studii o biomase létajícího hmyzu zveřejněnou dne 18. října 2017⁵,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu a čl. 1 odst. 1 písm. e) a přílohu 3 rozhodnutí Konference předsedů ze dne 12. prosince 2002 o postupu udělování svolení k vypracování zpráv z vlastního podnětu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a stanovisko Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova (A8-0045/2019),
- A. vzhledem k tomu, že směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES o udržitelném používání pesticidů (dále jen „směrnice“) stanoví řadu opatření za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů v EU snížením rizik a omezením vlivu používání pesticidů na lidské zdraví a životní prostředí a podporou zavedení integrované ochrany rostlin a alternativních přístupů nebo postupů v oblasti ochrany rostlin, jako jsou nechemické alternativy a biologické přípravky na ochranu rostlin představující nízké riziko ve smyslu nařízení (ES) č. 1107/2009, s cílem omezit závislost na pesticidech a chránit zdraví lidí a zvířat a životní prostředí;
- B. vzhledem k tomu, že směrnice je cenným nástrojem Unie pro zajištění řádné ochrany životního prostředí, ekosystémů a zdraví lidí a zvířat před nebezpečnými látkami v pesticidech, a zároveň poskytuje udržitelná a ekologická řešení pro širší a rozmanitější soubor nástrojů k odstranění a prevenci ztrát výnosů způsobených škůdci, nemocemi, plevelem a invazními nepůvodními druhy a bojuje proti rostoucí rezistenci patogenů; vzhledem k tomu, že plné a komplexní provádění směrnice je předpokladem dosažení vysoké míry ochrany a dokončení přechodu k udržitelnému zemědělství, produkci

¹ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 171.

² <http://www.pan-uk.org/site/wp-content/uploads/United-Nations-Report-of-the-Special-Rapporteur-on-the-right-to-food.pdf>

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10041-2016-ADD-1/en/pdf>

⁴ <http://www.senat.fr/leg/ppr16-477.html>

⁵ Caspar A. Hallmann et al. „Více než 75% pokles celkové biomasy létajícího hmyzu v chráněných oblastech za 27 let“, PLOS, 18. října 2017 - <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

bezpečných a zdravých potravin a netoxickému životnímu prostředí zajišťujícím vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a zdraví zvířat;

- C. vzhledem k tomu, že směrnice musí být vykládána ve spojení s dalšími dvěma hlavními právními předpisy, které se týkají celého životního cyklu pesticidu, a to od jeho uvedení na trh (nařízení č. 1107/2009) až po stanovení maximálních limitů reziduí (nařízení č. 396/2005); vzhledem k tomu, že je tedy nemožné dosáhnout cíle ochrany lidského zdraví a životního prostředí před riziky spojenými s používáním pesticidů stanoveného ve směrnici, aniž by byl plně prováděn a řádně prosazován celý „balíček týkající se pesticidů“;
- D. vzhledem k tomu, že současné postupy Komise a členských států týkající se schvalování účinných látek a povolování přípravků na ochranu rostlin nejsou slučitelné s cíli a účelem směrnice; vzhledem k tomu, že tyto současné postupy brání dosažení nejvyšší možné úrovně ochrany a dokončení přechodu k udržitelnému zemědělskému odvětví a netoxickému životnímu prostředí;
- E. vzhledem k tomu, že dostupné důkazy jasně ukazují, že provádění směrnice není dostatečně sladěno se souvisejícími politikami EU v oblasti pesticidů, zemědělství a udržitelného rozvoje, zejména, ale nikoli výlučně, se společnou zemědělskou politikou (SZP) a nařízením o přípravcích na ochranu rostlin; vzhledem k tomu, že směrnice, stejně jako související akce na úrovni EU, mají velký potenciál z hlediska dalšího rozšiřování a zvyšování hodnoty vnitrostátního úsilí a činností v odvětví zemědělství a zvyšování ochrany životního prostředí a lidského zdraví;
- F. vzhledem k tomu, že stávající regulační rámec, včetně požadavků na údaje, byl navržen pro hodnocení a řízení chemických přípravků na ochranu rostlin, a proto není vhodný pro biologické účinné látky a produkty s nízkým rizikem; vzhledem k tomu, že tento nevhodný rámec významně zpomaluje vstup biologických přípravků na ochranu rostlin představujících nízké riziko na trh, což často odrazuje žadatele; vzhledem k tomu, že to brání inovacím a zhoršuje konkurenceschopnost zemědělství EU; vzhledem k tomu, že to také vede k tomu, že více než 60 účinných látek, které Evropská komise označila za kandidáty pro nahrazení, nebylo nahrazeno kvůli nedostatku bezpečnějších alternativ, včetně biologických aktivních látek s nízkým rizikem;
- G. vzhledem k tomu, že neexistují dostupné přípravky na ochranu rostlin s nízkým rizikem, včetně biologických; vzhledem k tomu, že jako účinné látky s nízkým rizikem je schváleno pouze 13 látek, z nichž 12 je biologických, a to z celkového počtu téměř 500 látek dostupných na trhu EU; vzhledem k tomu, že nedostatečné provádění směrnice fakticky vytvořilo nerovné podmínky v Evropě s odlišnými vnitrostátními postupy, které brání optimálnímu využívání udržitelných alternativ na trhu; vzhledem k tomu, že v důsledku této situace je obtížné, aby alternativní výrobky s nízkým rizikem a nechemické výrobky dostatečně pronikly na trh EU, což snižuje jejich atraktivitu pro zemědělce, kteří se mohou místo toho v krátkodobém horizontu rozhodnout pro nákladově efektivnější alternativy; vzhledem k tomu, že nedostatek dostupných přípravků na ochranu rostlin představujících nízké riziko, včetně biologických, brání rozvoji a provádění integrované ochrany rostlin;
- H. vzhledem k tomu, že ekologické zemědělství hraje důležitou roli jako systém s nízkou mírou používání pesticidů a mělo by být dále podporováno;

- I. vzhledem k tomu, že se stále častěji objevují důkazy o postupujícím masivním úbytku hmyzích populací v Evropě, což je spojeno se současnou mírou používání pesticidů; vzhledem k tomu, že zaznamenaný prudký úbytek populací hmyzu má negativní dopady na celý ekosystém a biologickou rozmanitost, ale také na zemědělské odvětví a jeho budoucí hospodářskou prosperitu a produkci;
- J. vzhledem k tomu, že Evropa v současné době stojí na křižovatce, která určí budoucnost odvětví zemědělství a možnosti Unie dosáhnout udržitelného používání pesticidů, zejména prostřednictvím reformy SZP; vzhledem k tomu, že reforma SZP přináší významný potenciál pro větší zjednodušení a harmonizaci politik, jakož i pro provádění směrnice a pro usnadnění přechodu k environmentálně udržitelnějším zemědělským postupům;
- K. vzhledem k tomu, že o používání konvenčních přípravků na ochranu rostlin se vedou stále častěji veřejné diskuse kvůli jejich potenciálnímu riziku pro lidské zdraví, zdraví zvířat a životní prostředí;
- L. vzhledem k tomu, že je důležité podporovat vývoj alternativních postupů nebo technik ke snížení závislosti na konvenčních pesticidech a vypořádat se s narůstající rezistencí vůči konvenčním přípravkům na ochranu rostlin;
- M. vzhledem k tomu, že nařízení č. 1107/2009 zavazuje Radu, aby zajistila, že požadavky podle předpisů v oblasti řízení stanovené v příloze III nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 ze dne 29. září 2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce¹, budou zahrnovat zásady integrované ochrany rostlin, včetně zásad správné praxe v ochraně rostlin a nechemických metod ochrany rostlin a řízení ochrany před škodlivými organismy a produkce plodin;
- N. vzhledem k tomu, že provádění integrované ochrany rostlin je v EU v souladu se směrnicí závazné; vzhledem k tomu, že členské státy a místní orgány by měly klást větší důraz na udržitelné používání pesticidů včetně jejich alternativ v podobě přípravků na ochranu rostlin představujících nízké riziko;
- O. vzhledem k tomu, že „udržitelné používání“ pesticidů nelze realizovat bez zohlednění expozice člověka kombinacím účinných látek a formulačních přísad a jejich kumulativním a možným souhrnným a synergickým účinkům na lidské zdraví;

Hlavní závěry

- 1. připomíná specifické cíle tematické strategie pro udržitelné používání pesticidů, jako je mimo jiné minimalizace nebezpečí a rizika pro zdraví a životní prostředí vyplývajícího z používání pesticidů, lepší kontrola používání a distribuce pesticidů, snížení úrovně škodlivých účinných látek, včetně nahrazení těch nejnebezpečnějších bezpečnějšími, včetně nechemických alternativ, podpora kultivace s nízkými vstupy pesticidů nebo bez jejich použití a zavedení transparentního systému pro podávání zpráv a monitorování

¹ Úř. věst. L 270, 21.10.2003, s. 1.

pokroku při plnění cílů strategie, včetně rozvoje vhodných ukazatelů;

2. považuje za nezbytné posuzovat provádění směrnice společně s celkovou politikou EU v oblasti pesticidů, včetně pravidel stanovených nařízením o přípravcích na ochranu rostlin, nařízením (EU) č. 528/2012 (nařízení o biocidech)¹, nařízením o maximálních limitech reziduí a nařízením (ES) č. 178/2002 (obecné potravinové právo)²;
3. vyjadřuje politování nad tím, že celková míra pokroku v provádění členskými státy nepostačuje k naplnění hlavních cílů směrnice a k rozvinutí jejího plného potenciálu s cílem snížit celková rizika používání pesticidů a současně omezit závislost na pesticidech, podpořit přechod k ekologicky udržitelným a bezpečným postupům ochrany rostlin a dosáhnout naléhavě nutného zlepšení životního prostředí a ochrany zdraví, neboť pro tyto účely byla směrnice vypracována; lituje tříletého zpoždění Komise s předložením zprávy o provádění směrnice;
4. zdůrazňuje, že směrnice musí být prováděna uceleně a provádění musí zahrnovat všechny požadované aspekty, že částečné provedení, tzn. provedení pouze některých prvků a nikoli jiných, nepostačuje k tomu, aby bylo možné naplnit zastřešující cíl směrnice, jímž je dosažení udržitelného používání pesticidů; zdůrazňuje, že v úsilí o dosažení tohoto cíle hraje obzvláště významnou úlohu zavádění postupů integrované ochrany rostlin, jako jsou nechemické alternativy a přípravky na ochranu rostlin představující nízké riziko;
5. konstatuje, že zpráva Komise o pokroku dosaženém v roce 2017 konstatuje významné nedostatky v národních akčních plánech členských států, což naznačuje menší odhodlání chránit životní prostředí a zdraví v některých zemích, což může vést k nekalé hospodářské soutěži na trhu a podkopávání jednotného trhu; vyhrazuje si právo nahlásit členské státy neplnící své závazky komisaři pro hospodářskou soutěž;
6. je znepokojen tím, že přibližně 80 % národních akčních plánů členských států neobsahuje žádnou konkrétní informaci o způsobu kvantifikace dosažení řady cílů a úkolů, zejména pokud jde o cíle integrované ochrany rostlin a opatření ochrany vodního prostředí; zdůrazňuje, že tato skutečnost velmi komplikuje proces měření pokroku, jehož členské státy dosáhly při naplňování hlavních cílů a účelu této směrnice;
7. je znepokojen skutečností, že národní akční plány jsou nejednotné, pokud jde o stanovení kvantitativních úkolů, cílů, opatření a harmonogramů pro různé oblasti, v důsledku čehož nelze zhodnotit dosažený pokrok; vyjadřuje politování nad tím, že pouze pět národních akčních plánů stanovilo měřitelné cíle na vysoké úrovni, z nichž čtyři se týkají snižování rizik a pouze jedno využití tohoto snižování; lituje skutečnosti, že revidované národní akční plány dosud vypracovalo pouze jedenáct členských států, ačkoli lhůta pro revizi skončila na konci roku 2017;
8. vyjadřuje politování nad tím, že v mnoha členských státech není patrné dostatečné odhodlání k uplatňování postupů integrované ochrany rostlin na základě jejich osmi

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání (Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

zásad s upřednostněním nechemických alternativ k pesticidům; vyjadřuje politování nad tím, že jedním z hlavních problémů týkajících se uplatňování integrované ochrany rostlin, které jsou základním prvkem této směrnice, se zdá být současný nedostatek vhodných kontrolních nástrojů a metod pro posuzování dodržování předpisů v členských státech, jakož i jasná pravidla a pokyny; zdůrazňuje, že důsledné naplňování integrované ochrany rostlin je jedním z klíčových opatření ke snížení závislosti na používání pesticidů v udržitelném zemědělství, které je hospodářsky životaschopné, sociálně odpovědné a šetrné k životnímu prostředí a přispívá k potravinovému zabezpečení Evropy, posiluje biologickou rozmanitost a zlepšuje zdraví lidí a zvířat, stimuluje venkovské hospodářství a snižuje náklady zemědělců tím, že usnadňuje uvádění nechemických alternativ a přípravků na ochranu rostlin představujících nízké riziko na trh v různých evropských zónách; zdůrazňuje, že je zapotřebí dalších finančních pobídek a vzdělávacích opatření s cílem podpořit zavádění postupů integrované ochrany rostlin jednotlivými zemědělskými podniky;

9. domnívá se, že integrovaná ochrana rostlin představuje pro zemědělce cenný nástroj boje proti škůdcům a chorobám a zajištění výnosů; konstatuje, že zvýšené využívání integrované ochrany rostlin slouží dvojímu účelu, a sice posílení ochrany životního prostředí a biologické rozmanitosti a snížení nákladů pro zemědělce, aby přešli k udržitelnějším alternativám a omezili využívání konvenčních pesticidů; je přesvědčen, že je zapotřebí intenzivnějšího úsilí k prosazení integrované ochrany rostlin prostřednictvím výzkumu a prostřednictvím poradních orgánů členských států; připomíná, že integrovaná ochrana rostlin může hrát důležitou úlohu při snižování množství a druhů použitých pesticidů;
10. konstatuje, že biologická kontrola zahrnuje v rámci souboru nástrojů integrované ochrany rostlin posílení nebo zavádění užitečných druhů, které se živí populacemi škůdců, a tudíž je regulují a udržují pod kontrolou; zdůrazňuje proto, že je důležité používat chemické pesticidy jako krajní možnost integrované ochrany rostlin, poté co byly použity jiné fyzikální a biologické metody, a aplikovat chemické pesticidy selektivně a cíleně, jinak by tyto užitečné látky proti škůdcům mohly být znehodnoceny a plodiny by tak byly náchylnější k budoucím útokům;
11. je znepokojen tím, že bylo dosaženo velmi malého pokroku v podpoře a motivaci k inovacím, vývoji a zavádění nechemických alternativ konvenčních pesticidů představujících nízké riziko; konstatuje, že jen několik národních akčních plánů zahrnuje pobídky k registraci takových alternativních výrobků a postupů; zdůrazňuje, že obzvláště ohroženi jsou drobní uživatelé, a to v důsledku nedostatku vhodných účinných látek;
12. zdůrazňuje, že předpokladem pro povolování přípravků na ochranu rostlin je udržitelné a odpovědné používání pesticidů;
13. 13. vyjadřuje politování nad nedostatečnou dostupností účinných látek a přípravků na ochranu rostlin s nízkým rizikem, což je způsobeno zejména zdoluhavým postupem posuzování, povolování a registrace, a to částečně z toho důvodu, že lhůta kratšího časového rámce pro tyto případy v délce 120 dní je na úrovni členských států plněna jen zřídka; zdůrazňuje, že stávající situace není v souladu se zásadami prosazování a uplatňování integrované ochrany rostlin, a zdůrazňuje význam dostupnosti pesticidů s

nízkým rizikem, přiměřeného výzkumu a sdílení osvědčených postupů v členských státech a mezi nimi, aby se plně využil potenciál integrované ochrany rostlin; domnívá se, že rychlejší schvalovací proces by podnítil průmyslový výzkum v oblasti vývoje nových účinných látek představujících nízké riziko, včetně inovativních látek s nízkým rizikem, a zajistil tak zemědělcům dostatečné nástroje na ochranu rostlin, umožnil jim rychlejší přechod na udržitelné přípravky na ochranu rostlin a zvýšil účinnost integrované ochrany rostlin;

14. připomíná, že větší rezistence vůči pesticidům vede k jejich zvýšenému používání a závislosti na nich; konstatuje, že zvýšené používání pesticidů a závislost na nich přináší zemědělcům vysoké náklady, a to jak kvůli vysokým nákladům na vstupy, tak i z důvodu ztrát výnosů z důvodu vyčerpání půdy a snížení její kvality;
15. konstatuje, že zvýšená dostupnost přípravků na ochranu rostlin s nízkým rizikem na trhu by snížila riziko rezistence vůči účinným látkám a omezila dopady na necílové druhy spojené s běžně používanými přípravky na ochranu rostlin;
16. v této souvislosti bere na vědomí, že rezistence vůči pesticidním účinným látkám je biologickou nevyhnutelností u rychle se rozmnožujících škůdců a chorob a je rostoucím problémem; zdůrazňuje proto, že chemické pesticidy by měly být používány selektivně a cíleně, jako poslední řešení, nikoli jako první, a po vyčerpání všech možných fyzikálních nebo biologických alternativ; zdůrazňuje, že jinak by tyto prospěšné prostředky proti škůdcům mohly být ztraceny, takže by plodiny byly náchylnější k budoucím útokům;
17. dále poznamenává, že nejvýznamnější snížení objemu pesticidů pravděpodobně nastane v důsledku systémových změn, které snižují náchylnost k napadení škůdci, upřednostňují strukturální a biologickou rozmanitost před monokulturami a nepřetržitým pěstováním a snižují odolnost škůdců vůči účinným látkám; zdůrazňuje proto, že je třeba soustředit se na agroekologické metody, které zvyšují odolnost celého zemědělského systému vůči škůdcům, a tyto metody financovat a prosazovat;
18. zdůrazňuje, že společná zemědělská politika (SZP) ve své současné podobě dostatečně nepodněcuje a nemotivuje ke snižování závislosti zemědělských podniků na pesticidech a k zavádění technik ekologické produkce; domnívá se, že v rámci SZP pro období po roce 2020 je nutně zapotřebí konkrétních nástrojů politik, které by pomohly změnit chování zemědělců v souvislosti s používáním pesticidů;
19. vyjadřuje politování nad skutečností, že návrh Komise týkající se nové SZP na období po roce 2020 nezahrnuje zásadu integrované ochrany rostlin do předpisů v oblasti řízení uvedených v příloze III tohoto návrhu; zdůrazňuje, že nedostatek provázání mezi touto směrnicí a novým modelem SZP bude ve skutečnosti bránit snižování závislosti na pesticidech;
20. konstatuje, že většina členských států používá vnitrostátní ukazatele rizika a zcela nebo částečně hodnotí negativní dopad používání pesticidů na jejich základě; připomíná, že i přes povinnost výslovně stanovenou v článku 15 směrnice se členské státy dosud neshodly na celounijních harmonizovaných ukazatelích rizik, v důsledku čehož nelze srovnávat pokrok, kterého dosahují jednotlivé členské státy i Unie jako celek; očekává,

že harmonizované ukazatele rizik, jejichž zavedení se nyní připravuje, budou připraveny počátkem roku 2019;

21. zdůrazňuje zásadní význam biologické rozmanitosti a zdravých ekosystémů, především v případě včel a jiného opylujícího hmyzu, jenž je zásadně nutný k zajištění zdravého a udržitelného zemědělství; zdůrazňuje, že ochrana biologické rozmanitosti není výlučně záležitostí ochrany životního prostředí, ale je také prostředkem k zajištění trvalého potravinového zabezpečení Evropy v budoucnosti;
22. je hluboce znepokojen pokračující a potenciálně nezvratnou ztrátou biologické rozmanitosti v Evropě a alarmujícím úbytkem okřídleného hmyzu, včetně opylovačů, což dokládají zjištění vědecké studie z října 2017 o biomase létajícího hmyzu¹, podle níž populace létajícího hmyzu v 63 chráněných přírodních oblastech v Německu za 27 let prudce klesla o 75 %; zdůrazňuje dále, že stavy obecně rozšířených druhů ptáků klesají v celé Evropě, což je možná důsledkem poklesu populací hmyzu; poukazuje rovněž na nezamýšlené dopady pesticidů na půdu a půdní organismy² a jiné než cílové druhy; domnívá se, že pesticidy jsou jedním z hlavních faktorů, které jsou zodpovědné za úbytek hmyzu, druhů polních ptáků a jiných než cílových organismů, a dále zdůrazňuje, že Evropa musí přejít na udržitelnější používání pesticidů a zvýšit počet nechemických alternativních produktů a přípravků na ochranu rostlin s nízkým rizikem pro zemědělce;
23. trvá na tom, že v souvislosti se znepokojivým poklesem populací včel v celé Evropě hrají zásadní úlohu zejména pesticidy na základě neonikotinoidů, o čemž svědčí celá škála mezinárodních studií, které se staly základem občanských peticí, jež na celém kontinentu získaly statisíce podpisů;
24. uznává význam národních akčních plánů a integrované ochrany rostlin pro významné snížení používání pesticidů s cílem zabránit nezvratné ztrátě biologické rozmanitosti, přičemž mají být co nejvíce upřednostňovány agroekologická opatření a ekologické zemědělství;
25. dále zdůrazňuje, že rozvoj udržitelných zemědělských možností je nezbytný pro snížení dopadů změny klimatu na potravinové zabezpečení;
26. vyjadřuje obzvláštní znepokojení nad pokračujícím používáním pesticidů s účinnými látkami, které jsou mutagenní, karcinogenní nebo toxické pro reprodukci nebo vyvolávají narušení činnosti endokrinního systému a poškozují zdraví lidí či zvířat; zdůrazňuje, že používání těchto pesticidů je neslučitelné s cíli a účelem této směrnice;
27. zdůrazňuje, že vodní prostředí je obzvláště citlivé na pesticidy; vítá skutečnost, že některé členské státy přijaly řadu opatření na ochranu vodního prostředí před pesticidy; lituje však, že většina členských států nestanovila kvantitativní cíle ani harmonogramy opatření na ochranu vodního prostředí před pesticidy, přičemž státy, které tak učinily, nevedly, jak bude dosažení těchto úkolů či cílů měřeno; domnívá se, že je třeba zlepšit monitorování v současnosti používaných pesticidů ve vodním prostředí;

¹ <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

² Viz: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/public_path/shared_folder/doc_pub/EUR27607.pdf

28. konstatuje, že zemědělství je jedním z hlavních zdrojů, jež způsobují, že vodní útvary nedosahují dobrého chemického stavu, neboť způsobuje znečištění pesticidy; zdůrazňuje, že bránění tomu, aby pesticidy vstupovaly do sladkovodních systémů, je nákladově efektivnější než technologie na jejich odstraňování a že členské státy musí poskytovat zemědělcům odpovídající pobídky v tomto ohledu; v tomto ohledu rovněž uznává význam provádění rámcové směrnice o vodě pro zlepšení kvality vody; vítá pokrok, jehož členské státy dosáhly při řešení otázky prioritních látek, což vedlo k tomu, že méně vodních útvarů nespĺňuje normy pro látky, jako je kadmium, olovo a nikl a pesticidy;
29. vyjadřuje politování nad skutečností, že zhoršování vodních zdrojů stále více vede k dodatečnému ošetřování pitné vody jejími poskytovateli s cílem zajistit, aby voda určená k lidské spotřebě splňovala limity pro pesticidy zakotvené ve směrnici Rady 98/83/ES o jakosti vody určené k lidské spotřebě, přičemž příslušné náklady nesou spotřebitelé, a nikoli znečišťovatelé;
30. zdůrazňuje, že některé pesticidy jsou mezinárodně uznávány jako perzistentní organické znečišťující látky vzhledem k jejich potenciálu pro přepravu na dlouhou vzdálenost, přetrvávání v životním prostředí a schopnosti biologického zvětšování v celém potravinovém řetězci a bioakumulace v ekosystémech, jakož i k jejich významným negativním dopadům na lidské zdraví;
31. vítá skutečnost, že ve všech členských státech byly zavedeny systémy odborné přípravy a certifikace v souvislosti s používáním přípravků na ochranu rostlin, avšak vyjadřuje politování nad tím, že v některých členských státech nejsou plněny povinnosti v oblasti odborné přípravy pro všechny požadované položky uvedené v příloze I; zdůrazňuje význam odborné přípravy uživatelů pro zajištění bezpečného a udržitelného využívání přípravků na ochranu rostlin; považuje za vhodné rozlišovat mezi profesionálními a amatérskými uživateli, neboť se na ně nevztahují stejné povinnosti; zdůrazňuje, že by se profesionálním i neprofesionálním uživatelům přípravků na ochranu rostlin mělo dostat odpovídající odborné přípravy;
32. poukazuje na potenciál využívání inteligentních technologií a přesného zemědělství, například dronů nebo technologií GPS, pro cílenější aplikaci prostředků na ochranu rostlin; zdůrazňuje rovněž, že širší využívání takových řešení by mohlo být v členských státech podpořeno jejich lepším začleněním do odborné přípravy a systémů certifikace pro uživatele pesticidů v národních akčních plánech;
33. zdůrazňuje, že přípravky na ochranu rostlin se nepoužívají pouze v zemědělství, ale také při boji proti plevelům a škůdcům v oblastech využívaných širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami, jak jsou uvedeny ve článku 12a, včetně veřejných parků a železnic; přičemž používání přípravků na ochranu rostlin v těchto oblastech je nepatřičné; vítá skutečnost, že několik členských států a mnoho regionálních a místních samospráv podniklo kroky k omezení nebo zákazu používání pesticidů v oblastech využívaných širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami; podotýká však, že ve většině členských států chybí měřitelné cíle;
34. vyjadřuje znepokojení nad tím, že mnoho členských států nevyložilo správně požadavek stanovený v čl. 12 písm. a) a vykládá jej pouze jako odkaz na jiné než zemědělské použití, zatímco ve skutečnosti zranitelné skupiny, které jsou definovány v nařízení č.

1107/2009, zahrnují obyvatele vystavené vysoké expozici pesticidů v dlouhodobém horizontu; dále konstatuje, že Komise potvrdila, že neexistuje žádný právní důvod, proč by zemědělské použití mělo být vyloučeno z ustanovení článku 12;

35. bere na vědomí trvalou podporu členských států, pokud jde o ekologické zemědělství jakožto vstupní systém s nízkým obsahem pesticidů; vítá skutečnost, že počet ekologických zemědělských podniků se v Unii nadále zvyšuje, avšak konstatuje, že pokrok se stále značně liší mezi jednotlivými členskými státy;
36. bere na vědomí, že ekologičtí zemědělci utrpí hospodářské ztráty, pokud jsou jejich půda a ekologické produkty kontaminovány použitím pesticidů na sousedních farmách, například prostřednictvím přesahu postřiku pesticidů a pohybu perzistentních účinných látek v životním prostředí; poukazuje na to, že v důsledku činností, které jsou mimo kontrolu ekologických zemědělců, mohou být tyto zemědělci nuceni prodávat své produkty jako konvenční, ztratit svou cenovou příirážku nebo dokonce mohou přijít o své osvědčení;
37. konstatuje, že členské státy sice obecně disponují systémy pro shromažďování informací o akutních otravách pesticidy, správnost těchto údajů a jejich využívání jsou však sporné; zdůrazňuje skutečnost, že dosud nebyly v širší míře zavedeny systémy na shromažďování těchto informací o chronických otravách;
38. zdůrazňuje, že nejnovější zpráva Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) o reziduích pesticidů v potravinách ukázala, že 97,2 % vzorků z celé Evropy bylo v mezích stanovených právními předpisy EU, což svědčí o extrémně přísném a bezpečném systému produkce potravin;

Doporučení

39. vyzývá členské státy, aby neprodleně dokončily provádění směrnice;
40. vyzývá členské státy, aby zaujaly proaktivní přístup v praktickém provádění směrnice a určily nedostatky a konkrétní oblasti, které vyžadují zvláštní pozornost, pokud jde o ochranu lidského zdraví a životního prostředí, a aby se neomezovaly pouze na obvyklé provedení do vnitrostátního práva a na kontrolní mechanismy;
41. vyzývá členské státy, aby uznaly, že Evropa musí bezodkladně jednat o přechodu k udržitelnějšímu používání pesticidů a že hlavní odpovědnost za provádění takových postupů nesou členské státy; zdůrazňuje, že rychlé konání je nezbytné;
42. vyzývá členské státy, aby dodržovaly stanovené lhůty pro předložení revidovaných národních akčních plánů; naléhavě vyzývá členské státy, které tak dosud neučinily, aby je neprodleně předložily, tentokrát s jasnými kvantitativními cíli a měřitelným hlavním cílem, jímž je okamžité a dlouhodobé účinné snížení používání pesticidů, včetně jasně stanovených cílů pro roční snižování, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat možným dopadům na opylovače a podpoře a zavádění udržitelných nechemických alternativ a přípravků na ochranu rostlin představujících nízké riziko, a to v souladu se zásadami integrované ochrany rostlin;

43. vyzývá Komisi, aby dále rozvíjela pokyny k všem zásadám integrované ochrany rostlin a jejich provádění; v této souvislosti žádá Komisi, aby vypracovala pokyny pro stanovení kritérií pro měření a hodnocení provádění integrované ochrany rostlin v členských státech;
44. vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly veškerá nezbytná opatření k podpoře pesticidů představujících nízké riziko a upřednostňovaly nechemické možnosti a metody, které s sebou nesou nejmenší rizika škod na zdraví a přírodním prostředí, a to při zajištění účinné a efektivní ochrany plodin; zdůrazňuje, že pro dosažení úspěchu v tomto ohledu musí být posíleny hospodářské pobídky pro zemědělce, aby si zvolili takové možnosti;
45. vyzývá Komisi a členské státy, aby kladly větší důraz na podporu vývoje, výzkumu, registrace a uvádění na trh alternativ představujících nízké riziko a biologických alternativ, včetně zvýšení možností financování v rámci programu Horizontu Evropa a víceletého finančního rámce na období 2021-2027; připomíná, že je důležité, aby pesticidy byly v rámci integrované ochrany rostlin používány jako poslední možnost po vyčerpání jiných fyzikálních a biologických metod, a přidanou hodnotu ekologicky udržitelných a bezpečných technik ochrany rostlin;
46. vyzývá Komisi, aby bez dalších prodlení splnila svůj závazek v rámci sedmého akčního programu pro životní prostředí, že navrhne strategii Unie pro netoxické prostředí, které napomáhá inovacím a rozvoji udržitelných alternativ, včetně nechemických řešení; očekává, že Komise v této strategii zejména zohlední dopady pesticidů na životní prostředí a lidské zdraví
47. vybízí k většímu zaměření na snížení rizik, neboť rozsáhlé využívání látek představujících nízké riziko může být škodlivější než omezené používání vysoce rizikových látek;
48. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily lepší soudržnost směrnice a jejího provádění se souvisejícími právními předpisy a politikami EU, především pak s předpisy SZP a nařízením 1107/2009, a zejména v souladu s článkem 14 směrnice začlenily zásady integrované ochrany rostlin jako právní požadavky do SZP;
49. vyzývá Komisi a členské státy, aby striktně omezily počet odchylek týkajících se základního použití podle nařízení č. 1107/2009 a aktualizovaly příslušné pokyny, aby bylo zajištěno, že posouzení rizik pesticidů bude odrážet skutečnou expozici a podmínky a zohledňovat veškeré možné dopady na zdraví a životní prostředí;
50. doporučuje poskytnout členským státům flexibilitu při uplatňování integrované ochrany rostlin jako součásti ekologických opatření v rámci SZP;
51. vyzývá členské státy, aby pokročily v schvalování a zavedení harmonizovaných ukazatelů rizik, jak je nedávno navrhla Komise, aby bylo možné náležitě sledovat dopady pesticidů na snižování populací;
52. vyzývá Komisi, aby zřídila plně funkční a transparentní systém pro pravidelné shromažďování statistických údajů o používání pesticidů, dopadech expozice pesticidům při práci i mimo ni na zdraví lidí i zvířat a přítomnosti reziduí pesticidů v

životním prostředím, zejména v půdě a ve vodě;

53. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly výzkumné programy zaměřené na zjišťování dopadů používání pesticidů na lidské zdraví s přihlédnutím k celé řadě toxikologických účinků včetně imunotoxicity, narušení endokrinního systému a neurodevelopmentální toxicity a zaměření se na účinky prenatální expozice pesticidům na zdraví dětí;
54. naléhavě žádá Komisi, aby s ohledem na správu a používání běžně používaných přípravků na ochranu rostlin uplatňovala přístup založený na posuzování rizik, který bude podložen nezávislymi a odborně posuzovanými vědeckými důkazy;
55. vyzývá Komisi, aby do konce svého stávajícího mandátu předložila konkrétní legislativní návrh, kterým se mění nařízení (ES) č. 1107/2009, a to nezávisle na obecné revizi v souvislosti s iniciativou REFIT, s cílem doplnit definici a samostatnou kategorii pro „přirozeně se vyskytující látky“ a „látky identické s přírodními látkami“, u nichž bude kritériem existující přítomnost a expozice látky v přírodě, a zavedla postup rychlého hodnocení, povolování a registrace pro tyto biologické pesticidy představující nízké riziko, a to v souladu s usneseními ze dne 15. února 2017 o pesticidech biologického původu představujících nízké riziko a ze dne 13. září 2018 o provádění nařízení o přípravcích na ochranu rostlin;
56. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily účinné plnění povinností Unie podle protokolu k Úmluvě o dálkovém znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států z roku 1979 a Stockholmské úmluvy o perzistentních organických znečišťujících látkách z roku 2004, a proto zintenzivnily úsilí o odstranění výroby, uvádění na trh a používání pesticidů na bázi perzistentních organických znečišťujících látek, společně se zavedením ustanovení o odstraňování odpadů obsahujících kteroukoli z těchto látek nebo jimi kontaminovaných;
57. vyzývá členské státy, aby zajistily dostupnost profesionálně kvalifikovaných a nezávislých poradenských služeb, které by koncovým uživatelům poskytovaly poradenství a odbornou přípravu o udržitelném využívání pesticidů, a zejména o integrované ochraně rostlin;
58. vyzývá Komisi a členské státy, aby kladly větší důraz na další investice a výzkum do vývoje a zavádění technologií přesného a digitálního zemědělství, a to s cílem zvyšovat účinnost partnerství veřejného a soukromého sektoru, výrazně tím snížit závislost na pesticidech, jak stanoví cíle směrnice, a snížit tak vystavení pesticidům profesionálních uživatelů i široké veřejnosti; domnívá se, že využívání digitalizace nebo přesného zemědělství by nemělo vést k závislosti na vstupech nebo k finančnímu zadlužení zemědělců;
59. vyzývá Komisi a členské státy, aby již nadále nepovolovaly používání přípravků na ochranu rostlin v oblastech využívaných širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami;
60. vyzývá Komisi a členské státy, aby investovaly do dalšího výzkumu týkajícího se dopadu pesticidů na jiné než cílové druhy a přijetí okamžitých opatření k minimalizaci tohoto dopadu;

61. vyzývá Komisi a členské státy, aby prosazovaly zemědělský model, který se bude opírat o preventivní a nepřímé strategie ochrany rostlin zaměřené na snížení využívání vnějších vstupů a o multifunkční přirozeně se vyskytující látky; uznává potřebu většího výzkumu a rozvoje preventivních a nepřímých agroekologických strategií rostlinolékařské péče;
62. vyzývá členské státy k větším investicím do postupů adaptace, které zabrání tomu, aby se agrochemické látky dostávaly do povrchových a podzemních vod, a do opatření, která budou bránit možnému úniku těchto látek do vodních toků, řek a moří; doporučuje, aby jejich používání bylo zakázáno na půdě, ze které by mohly proniknout do podzemních vod;
63. zdůrazňuje, že je nezbytně nutné pravidelně posuzovat, zda množství prodaných pesticidů je úměrné zemědělské oblasti, kde mají být aplikovány, a to na základě databází uživatelů a záznamů o prodeji;
64. vyzývá Komisi, aby okamžitě zakázala používání pesticidů s účinnými látkami, které jsou mutagenní, karcinogenní nebo toxické pro reprodukci nebo vyvolávají narušení činnosti endokrinního systému a poškozují zdraví lidí či zvířat;
65. vyzývá členské státy, aby přísně dodržovaly zákaz dovozu zakázaných pesticidů ze třetích zemí do EU;
66. vyzývá Komisi, aby pečlivě zvažovala všechna opatření, která jsou dostupná pro zajištění souladu s předpisy, včetně zahájení řízení o nesplnění povinnosti proti členským státům, které neplní povinnost plného provedení směrnice;
67. vyzývá Komisi, aby podnikla důrazné kroky proti členským státům, které systematicky zneužívají odchylky od zákazu pesticidů obsahujících neonikotinoidy;
68. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že zásada „znečišťovatel platí“ bude, pokud jde o ochranu vodních zdrojů, plně uplatňována a účinně prosazována;
69. vyzývá k tomu, aby byly z programu Horizont Evropa poskytovány dostatečné finanční prostředky na podporu rozvoje strategií rostlinolékařské péče založených na systematickém přístupu, který kombinuje inovační agroekologickou techniku a preventivní opatření ke snížení používání externích vstupů na minimum;
70. vyzývá Komisi, aby vytvořila celoevropskou platformu pro udržitelné používání pesticidů, která by spojila odvětvové zúčastněné subjekty a zástupce na místní a regionální úrovni s cílem usnadnit sdílení informací a výměnu osvědčených postupů při snižování používání pesticidů;
71. dále poznamenává, že nejvýznamnější snížení objemu pesticidů pravděpodobně nastane v důsledku systémových změn, které snižují náchylnost k napadení škůdci, upřednostňují strukturální a biologickou rozmanitost před monokulturami a nepřetržitým pěstováním a snižují odolnost škůdců vůči účinným látkám; zdůrazňuje proto, že je třeba soustředit se na agroekologické metody, které zvyšují odolnost celého zemědělského systému vůči škůdcům, a tyto metody financovat a prosazovat;

-
- ◦

72. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

27.11.2018

STANOVISKO VÝBORU PRO ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

o provádění směrnice 2009/128/EC o udržitelném používání pesticidů
(2017/2284(INI))

Zpravodajka (*): Sofia Ribeiro

(*): Přidružený výbor – článek 54 jednacího řádu

NÁVRHY

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. vítá pokrok, kterého členské státy dosáhly v provádění směrnice 2009/128/ES, a zdůrazňuje jeho význam při zajišťování rámce pro bezpečné a udržitelné používání přípravků na ochranu rostlin;
2. považuje za nezbytné posuzovat provádění směrnice společně s celkovou politikou EU v oblasti pesticidů, včetně pravidel stanovených nařízením (ES) č. 1107/2009 (nařízení o přípravcích na ochranu rostlin)¹, nařízením (EU) č. 528/2012 (nařízení o biocidech)², nařízením (ES) č. 396/2005 (nařízení o maximálních limitech reziduí)³ a nařízením (ES) č. 178/2002 (obecné potravinové právo)⁴;
3. oceňuje úsilí vynakládané na zajištění udržitelného používání pesticidů v EU snížením

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS, Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání, Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS, Úř. věst. L 70, 16.3.2005, s. 1.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1.

rizik a možného vlivu používání pesticidů na zdraví lidí a zvířat i životní prostředí a podporou uplatňování postupů a technik, které představují ekologickou alternativu pesticidů;

4. konstatuje, že členské státy disponují sice obecně systémy pro shromažďování informací o akutní otravě pesticidy, správnost těchto údajů a jejich využívání jsou však sporné; zdůrazňuje, že systémy shromažďování těchto informací o chronických otravách dosud nebyly v širší míře zavedeny;
5. konstatuje, že zprávu o provádění směrnice (COM(2017)0587), která byla představena v říjnu 2017, měla Komise předložit již 26. listopadu 2014;
6. dále konstatuje, že zpráva Komise o pokroku z roku 2017 poukazuje na významné nedostatky v národních akčních plánech členských států, z nichž některé byly přijaty s významným zpožděním a liší se svou úplností a rozsahem, např. pouze v pěti národních akčních plánech byly stanoveny měřitelné cíle v oblasti snižování používání pesticidů;
7. konstatuje, že mnohé členské státy změnilly své původní cíle: více než na skutečné snížení používaného množství pesticidů se soustředí na omezení rizik spojených s přípravky na ochranu rostlin;
8. domnívá se, že národní akční plány musí být založeny na výsledcích a hodnoceních a také na prostředcích;
9. naléhavě žádá Komisi, aby podpořila harmonizaci ukazatelů rizik na úrovni EU a uložila členským státům, aby ve svých národních akčních plánech poskytly komplexnější informace, které musí být koherentní a srovnatelné a zahrnovat měřitelné a dosažitelné cíle a úkoly, a aby sbíraly spolehlivější údaje včetně veřejných statistických údajů o vlivu expozice pesticidům na zdraví, spotřebitele, zvířata, kvalitu půdy a životní prostředí a o sledovatelnosti expozice pesticidům při práci i mimo ni;
10. žádá proto, aby byly shromažďovány údaje o používání pesticidů, jak je stanoveno v nařízení (ES) č. 1185/2009¹ o statistice pesticidů, a to za využití jednoduchých ukazatelů a s větším ohledem na celounijní kontrolní nástroje;
11. v této souvislosti konstatuje, že je důležité, aby statistiky o používání pesticidů byly transparentní, neboť to má dopady na veřejnost a veřejné statky, které přesahují pouhé obchodní zájmy;
12. domnívá se, že integrovaná ochrana rostlin tvoří základní prvek této směrnice a sehrává ústřední úlohu při snižování závislosti na přípravcích na ochranu rostlin, přičemž podle některých vzájemně hodnocených studií by mohlo dojít ke snížení o 30–50 %, a dále že pro zemědělce představuje cenný soubor nástrojů pro boj proti škůdcům a chorobám a pro zajištění výnosů výroby;
13. vyjadřuje politování nad tím, že některé členské státy zatím nejsou plně oddány

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o statistice pesticidů, Úř. věst. L 324, 10.12.2009, s. 1.

myšlenky integrované ochrany rostlin, a domnívá se, že je to třeba změnit, aby bylo možné vyvinout zemědělství, které bude udržitelnější z hlediska životního prostředí, nebude poškozovat lidské zdraví a bude spojeno s nižšími náklady a s přínosy pro životní prostředí, spotřebitele a zemědělce, přičemž je třeba si uvědomovat, že používání přípravků na ochranu rostlin je pro účely pěstování často nezbytné;

14. zdůrazňuje proto, že je důležité, aby pesticidy byly v rámci integrované ochrany rostlin používány jako poslední možnost po vyčerpání jiných fyzikálních a biologických metod a aby byly vždy používány selektivně a cíleně;
15. zdůrazňuje, že zemědělci musí mít k dispozici větší soubor nástrojů na ochranu plodin, včetně široké škály účinných látek, látek představujících nízké riziko, fyzikálních metod a jejich alternativ, jako jsou organismy či jejich extrakty (biologická ochrana) s cílem zajistit komplexní strategii integrované ochrany rostlin, kterou mohou provádět evropští zemědělci;
16. připomíná, že přípravky na ochranu rostlin jsou důležitým nástrojem pro zemědělství, boj proti plevelům a škůdcům v městských oblastech, včetně veřejných parků a železnic a jiných oblastí, zejména ke snížení a eliminaci ztrát způsobených škůdci, chorobami, plevelem a invazivními cizími druhy a bojem proti vzniku rezistence patogenů a k předcházení těmto škodám, a pomáhají tedy stabilizovat příjmy zemědělců, aby byla zemědělská produkce bezpečná a za dostupné ceny;
17. připomíná však, že větší rezistence vůči pesticidům vede ke zvýšenému používání pesticidů a k závislosti na nich;
18. zdůrazňuje, že nejnovější zpráva Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) o reziduích pesticidů v potravinách ukázala, že 97,2 % vzorků v celé Evropě bylo v mezích právních předpisů EU, což svědčí o velmi přísném a bezpečném systému výroby potravin;
19. konstatuje, že členské státy přijaly řadu opatření na ochranu vodního prostředí před vlivem pesticidů;
20. vítá skutečnost, že se obecně zlepšuje kvalita evropských vod, i když stále je co zlepšovat;
21. vyzývá k větším investicím do postupů adaptace, které zabrání tomu, aby se agrochemické přípravky dostávaly do povrchových a podzemních vod;
22. vybízí k přijetí opatření, která by zabránila možnému úniku těchto látek do vodních toků, řek a moří, a doporučuje, aby jejich používání bylo zakázáno na půdě, ze které by mohly proniknout do podzemních vod;
23. zdůrazňuje, že z hlediska nákladů je efektivnější předcházet pronikání pesticidů do sladkovodních systémů než následně používat nákladné technologie k jejich odstraňování;
24. upozorňuje na to, že je třeba poskytnout zemědělcům přístup k nejnovějším digitálním technologiím a investovat do přesnosti a digitálního zemědělství, aby se tak zabránilo

rozptylu přípravků na ochranu rostlin na jiné než cílové plochy a aby se rozvíjely metody biologické kontroly;

25. zdůrazňuje, že pro vývoj nových přípravků na ochranu rostlin představujících nízké riziko je zapotřebí výzkumu a inovací, neboť zvýšená dostupnost těchto přípravků na trhu by snížila riziko rezistence vůči účinným látkám a omezila dopady na necílové druhy spojené s běžně používanými přípravky na ochranu rostlin;
26. naléhavě žádá Komisi, aby při správě a používání těchto produktů uplatňovala přístup založený na posouzení rizik, který je podložen odborně posouzenými, nezávislými vědeckými důkazy;
27. zdůrazňuje, že nedostatkem vhodných účinných látek jsou nejvíce dotčena méně významná použití;
28. domnívá se, že další investice a výzkum týkající se vybavení a technologií by mohly sehrát důležitou úlohu, pokud jde o zvýšení efektivity přípravků na ochranu rostlin a snížení možného rizika, že zemědělci, uživatelé a široká veřejnost budou vystaveni pesticidům;
29. domnívá se, že rychlejší schvalovací proces by podnítil průmyslový výzkum v oblasti vývoje nových účinných látek představujících nízké riziko, včetně nových inovativních látek s nízkým rizikem, a zajistil tak zemědělcům dostatečné nástroje na ochranu rostlin a umožnil jim rychlejší přechod na udržitelné přípravky na ochranu rostlin a zvýšil účinnost integrované ochrany rostlin;
30. varuje též před četnými výjimkami, které ohrožují předvídatelnost používání a brání investicím podniků do výzkumu a inovací;
31. připomíná, že je důležité využít prostředky z programu Horizont Evropa k financování dalšího výzkumu v oblasti nízkorizikových biologických přípravků k hubení škůdců a hledat mechanická nebo chemická řešení, která budou šetrnější k životnímu prostředí;
32. zdůrazňuje, že je třeba investovat do vývoje, získání nebo udržení schválení typu pro omezenější používání přípravků na ochranu rostlin u určitého počtu základních plodin pěstovaných v nejvzdálenějších regionech, přičemž jedním z cílů je, aby se tyto regiony staly hospodářsky životaschopnými a konkurenceschopnými, zejména po otevření trhů dovozům ze třetích zemí;
33. zdůrazňuje význam organických pesticidů představujících nízké riziko a nutnost podporovat jejich vývoj, povolování a uvádění na trh v EU; vyzývá Komisi, aby podporovala nezbytné změny stávajících právních předpisů s cílem zavést společnou definici, která by jasně rozlišovala mezi organickými a syntetickými chemickými přípravky na ochranu rostlin;
34. vyzývá členské státy, aby přísně dodržovaly zákaz dovozu zakázaných pesticidů ze třetích zemí do EU;
35. trvá na tom, že v souvislosti se znepokojivým poklesem populací včel v celé Evropě hrají zásadní úlohu zejména pesticidy na základě neonikotinoidů, o čemž svědčí celá

škála mezinárodních studií, které se staly základem občanských peticí, jež na celém kontinentu získaly statisíce podpisů;

36. doporučuje, aby členské státy zintenzivnily informační a osvětové kampaně s cílem zajistit, aby zemědělci byli obeznámeni s řádným používáním přípravků na ochranu rostlin a aby byli plně informováni o jejich dopadech, včetně toho, jak chránit své zdraví a zdraví ostatních;
37. poukazuje na to, jak důležité jsou poradenské služby pro zemědělské podniky financované ze SZP, které mají zemědělcům mimo jiné pomoci snížit množství používaných pesticidů a úspěšně a za dostupné ceny začít uplatňovat integrovanou ochranu rostlin jako standardní postup, přičemž k použití chemických pesticidů by se zemědělci měli v případě potřeby uchýlovat teprve poté, co využili fyzikální a biologické alternativy;
38. poukazuje na to, že je třeba vyměňovat si osvědčené postupy v jednotlivých členských státech i mezi nimi, a zdůrazňuje význam získávání znalostí a dovedností týkajících se alternativ chemických pesticidů a plného využití integrované ochrany rostlin;
39. dále poznamenává, že nejvýznamnější snížení objemu pesticidů pravděpodobně nastane v důsledku systémových změn, které snižují náchylnost k napadení škůdci, upřednostňují strukturální a biologickou rozmanitost před monokulturami a nepřetržitým pěstováním a snižují odolnost škůdců vůči účinným látkám; zdůrazňuje proto, že je třeba soustředit se na agroekologické metody, které zvyšují odolnost celého zemědělského systému vůči škůdcům, a tyto metody financovat a prosazovat;
40. zdůrazňuje, že je nezbytně nutné pravidelně posuzovat, zda množství prodaných pesticidů je úměrné zemědělské oblasti, kde mají být aplikovány, a to na základě databází uživatelů a záznamů o prodeji; vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily platformy pro osvědčené postupy, pokud jde o používání pesticidů a integrovanou ochranu na regionální a místní úrovni;
41. poukazuje na význam odborné přípravy uživatelů, má-li se zajistit bezpečné a udržitelné používání přípravků na ochranu rostlin, a zdůrazňuje, že profesionální i neprofesionální uživatelé by měli absolvovat odpovídající odbornou přípravu, která by se měla vztahovat i na malé podniky a mikropodniky;
42. vítá skutečnost, že ve všech členských státech byly zavedeny systémy odborné přípravy a certifikace v souvislosti s používáním přípravků na ochranu rostlin, přičemž k dnešnímu dni byly vyškoleny téměř čtyři miliony uživatelů; konstatuje však, že kvůli neúplným údajům chybí informace o počtu uživatelů přípravků na ochranu rostlin, které je ještě třeba proškolit;
43. zdůrazňuje skutečnost, že udržitelné a odpovědné používání pesticidů je předpokladem pro povolování přípravků na ochranu rostlin.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	22.11.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 26 -: 1 0: 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Jacques Colombier, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Angélique Delahaye, Maria Heubuch, Anthea McIntyre, John Procter, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Stanisław Ożóg, Monika Vana

**JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO**

26	+
ALDE	Ulrike Müller
ECR	Anthea McIntyre, James Nicholson, Stanisław Ożóg, John Procter
ENF	Philippe Loiseau
PPE	Daniel Buda, Michel Dantin, Angélique Delahaye, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella

1	-
GUE	Luke Ming Flanagan

4	0
EFDD	Giulia Moi
GUE/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Monika Vana

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	22.1.2019
Výsledek konečného hlasování	+: 51 -: 1 0: 6
Členové přítomní při konečném hlasování	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Mark Demesmaecker, Stefan Eck, Bas Eickhout, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Jytte Guteland, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Peter Liese, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Rory Palmer, Gilles Pargneaux, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, John Procter, Frédérique Ries, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Ivica Tolić, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Nikos Androulakis, Cristian-Silviu Buşoi, Christophe Hansen, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Tilly Metz, Bart Staes, Tiemo Wölken
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Olle Ludvigsson

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

51	+
ALDE	Catherine Bearder, Jan Huitema, Anneli Jäätteenmäki, Valentinas Mazuronis, Frédérique Ries, Nils Torvalds
ECR	Mark Demesmaecker, Arne Gericke
EFDD	Sylvie Goddyn
ENF	Jean-François Jalkh
GUE/NGL	Stefan Eck, Anja Hazekamp, Kateřina Konečná
PPE	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Cristian-Silviu Buşoi, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Françoise Grossetête, Christophe Hansen, Peter Liese, Miroslav Mikolášik, Annie Schreijer-Pierik, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean
S&D	Nikos Androulakis, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Jytte Guteland, Olle Ludvigsson, Susanne Melior, Rory Palmer, Gilles Pargneaux, Pavel Poc, Daciana Octavia Sârbu, Tiemo Wölken, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Martin Häusling, Benedek Jávor, Tilly Metz, Bart Staes

1	-
ECR	John Procter

6	0
PPE	Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Julie Girling
ECR	Urszula Krupa, Bolesław G. Piecha, Jadwiga Wiśniewska

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se